

REPUBLIKA HRVATSKA

PUČKI PRAVOBRANITELJ

Broj: P.P.R. – 25-3-124/17-13-1

Zagreb, 01. ožujka 2017.

MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA

Prof. dr. sc. Pavo Barišić, ministar

Donje Svetice 38

10000 Zagreb

Predmet: Javno savjetovanje o Pravilniku o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju temeljem socio-ekonomskog statusa, očitovanje – dostavlja se

Poštovani gospodine Barišiću,

pozivom objavljenim na web portalu e-Savjetovanja pozvali ste javnost da se uključi u javnu raspravu o Nacrtu prijedloga Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju temeljem socio-ekonomskog statusa (dalje: Nacrt Pravilnika). U skladu s ovlastima koje proizlaze iz članka 18. stavak 2. Zakona o pučkom pravobranitelju („Narodne novine“, broj 76/12) te kao središnje tijelo nadležno za suzbijanje diskriminacije (članak 12. stavak 1. Zakona o suzbijanju diskriminacije, „Narodne novine“, broj 85/08 i 112/12, u daljem tekstu: ZSD) dostavljamo svoje mišljenje na navedeni prijedlog.

Tekstu Pravilnika nedostaje preambula u kojoj bi bio vidljiv i pravni temelj za njegovo donošenje. Ukoliko su to i dalje članci 88. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i 48d. Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, isto bi trebalo biti navedeno u preambuli predmetnog Pravilnika.

Iako svaka od kategorija stipendija predviđa i određenu razinu teškog socio-ekonomskog statusa, obzirom na različite kategorije korisnika kao i različite osnove temeljem kojih se stipendija dodjeljuje, smatramo kako je naziv „Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju“ primjereniji od predloženog.

Isto tako predlažemo da se, u okviru raspoloživih sredstava, razmisli i o uvođenju kategorije stipendija za izvrsnost kojima bi država poticala izvrsnost i nagrađivala uspjeh najboljih studenata.

Članak 4.

Točkom 3. su u zajedničku kategoriju stipendije pod oznakom P svrstani studenti s invaliditetom i studenti bez odgovarajuće roditeljske skrbi. Riječ je o dvije potpuno različite društvene skupine stipendista, a Pravilnikom su određeni i različiti kriteriji/uvjeti koje svaka od navedene kategorije mora ispunjavati da bi stekla pravo na državnu stipendiju. Stoga ih predložimo razdvojiti u dvije zasebne kategorije i u članku 6. za svaku od njih, pod posebnom oznakom, propisati uvjete za njihovo stjecanje.

Članak 7.

Obzirom da je riječ o studentima slabijeg socio-ekonomskog statusa, valjalo bi razmisliti da li obveza ovjeravanja izjave da članovi obitelji nemaju OIB, predstavlja preveliki trošak za studenta slabijeg socio-ekonomskog statusa i njegovu obitelj.

Člankom 11.

Propisuje da će u slučaju istog broja bodova prednost pri dodjeli državne stipendije za E kategoriju – studenti slabijeg socio-ekonomskog statusa, prednost imati onaj student koji ima niži prihod po članu obitelji. Obzirom da je broj prikupljenih bodova jedini propisani kriterij za donošenje odluke o dodjeli stipendije i stvaranje rang-list bilo bi dobro, ukoliko je moguće, osigurati sredstva za dodijeliti stipendiju svim studentima koji su prešli bodovni prag i imaju isti broj bodova te zadovoljavaju sve propisane kriterije.

Članak 12.

Stavkom 2. je potrebno jasno propisati da je riječ o kvotama koje se propisuju za državljane EU s prijavljenim boravkom u RH, strance na stalnom boravku u RH i osobe koje su na visoka učilišta u RH upisani temeljem Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, odnosno uputiti na odredbu članka 3. stavka 1. Pravilnika. Predložena stipulacija površnog čitatelja može dovesti u zabludu da i neke druge kategorije studenata koji imaju prebivalište izvan RH mogu, u okviru zajamčenih kvota, ostvariti pravo na stipendiju.

U stavku 3. istog članka potrebno je ispraviti pogrešno napisani naziv Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Članak 13.

Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju u članku 80. stavku 3. propisuje kako akademska godina počinje 01. listopada tekuće godine i završava 30. rujna iduće godine. Kako za čitavo to vrijeme traju i studentske obveze, nejasno je zašto se člankom 13. Nacrta Pravilnika jamči isplata stipendije u samo 9 mjesečnih rata. Stipendija bi se trebala isplaćivati za razdoblje akademske godine za koju se dodjeljuje te je stoga odredba stavka 3. suvišna.

Nejasno je temeljem kojeg je izračuna propisan iznos stipendije od 1200,00 kn mjesečno u periodu od 9 mjeseci. Obzirom da je osiguravanje sredstava za isplatu državnih stipendija u nadležnosti ministra znanosti i obrazovanja, nejasna je odredba stavka 2. navedenog članka.

Nejasno je i što se u stavku 3. navedenog članka podrazumijeva pod razdobljem za koje će se dodjeljivati stipendija. Pravilnikom je potrebno propisati vrijeme trajanja državne stipendije, odnosno da li se za svaku akademsku godinu raspisuje novi natječaj na kojeg se onda prijavljuju svi potencijalni korisnici, uključivo i raniji stipendisti, ili se stipendija dodjeljuje za određenu razinu studija, uz uvjet ispunjavanja uvjeta.

Članak 15.

S obzirom na nedovoljnu kvalitetu internetskih veza u pojedinim dijelovima RH kao i činjenicu da je riječ i o stipendijama za studente slabijeg socio-ekonomskog statusa koji možda ne raspoložu dostatnom informatičkom podrškom, podnošenje prijave bi trebalo omogućiti i klasičnim, pisanim putem.

Članak 16.

U članku 16. potrebno je precizno odrediti rok za objavu tzv. rezultata, tzv. rang-liste. Iako smo svjesni vezanosti navedenog postupka sa dinamikom donošenja državnog proračuna, moramo ponovo istaknuti kako je isplata stipendija potrebno što je više moguće vezati uz trajanje akademske godine. Navedeno je tim važnije, obzirom da je riječ o studentima koji su svi, u većoj ili manjoj mjeri, u teškim materijalnim prilikama, važno je da isplata stipendija prati akademsku, a ne fiskalnu godinu.

Članak 17.

Kao i u članku 16. , i u staccima 1., 2., i 3. članka 17. je riječ o rezultatima natječaja odnosno rang-listama na koje je u skladu s odredbom stavka 3. članka 17. moguće uložiti prigovor. Stoga je potrebno naznačiti jasnu razliku između privremene rang-liste u članku 16. i članku 17. stavak 1., 2. i 3. i konačne rang-liste, koja se objavljuje nakon obrade svih prigovora.

Odredba stavka 4. nejasna je. Kako je napisano, ispada da se prigovor neće prihvatiti u slučajevima kada su na rang-listu uvrštene i prijave s nepotpunom dokumentacijom, naknadno i izvan roka dostavljenom dokumentacijom ili prijave podnesene izvan roka, a koje se, sukladno članku 15. stavak 5. nisu trebale niti razmatrati, što znači da nisu trebale biti niti na rang listi.

Članak 18.

U stavku 2. predložimo kandidate kojima je prihvaćen prigovor uvrstiti u jedinstvenu, konačnu rang-listu temeljem koje se donosi samo jedna Odluka o dodjeli državne stipendije. Naime, prihvaćanje prigovora znači da je kandidat ispunio uvjete za dodjelu stipendije koja se i dodjeljuje s te osnove, a ne s osnove prihvaćanja prigovora.

Članak 19.

Odredbu stavka 5. potrebno je uskladiti s odredbom stavka 2. koja dopušta istovremeno primanje stipendije iz drugih izvora uz uvjet da ista ulazi u izračun dohodovnog cenzusa.

S poštovanjem,

PUČKA PRAVOBRANITELJICA

Lora Vidović